

FINESTRA D'OPORTUNITAT

Catalunya, el mètode científic i el procés

per Quim Bosch

Mai es pot demostrar que una teoria científica és correcta. Però si les seves prediccions no s'ajusten al que observem experimentalment podem estar segurs que és incorrecta. Per això Richard Feynman, que era un provocador de mena, deia que qualsevol teoria que no fes prediccions, o que les que fes fossin difícils de contrastar amb la realitat, seria una molt bona teoria. Perquè seria molt difícil de demostrar que és errònia.

He tornat a Feynman pensant en el terratrèmol sociològic i polític que sacseja Catalunya des de fa uns anys, i del que el PSC n'és un bon indicador. Ara fa 5 anys acumulava un poder immens: la presidència de la Generalitat, les 4 diputacions, l'alcaldia de totes les capitals de província i de les principals ciutats... D'això només en fa 5 anys! Què en queda ara? Les alcaldies de Lleida i de l'Hospitalet -cap d'elles amb majoria absoluta- i poca cosa més. I sembla que encara no han tocat fons, per això s'afanyen a vendre's la seu del carrer Nicaragua abans del 27-S. La llei de l'oferta i la demanda.

Com s'explica aquest daltabaix en només 5 anys? A nivell polític, Catalunya reunia els requisits ideals per aquelles teories de les que parlava Feynman, difícils de rebatre no per la força dels seus arguments sinó per la dificultat de dur a terme cap experiment que les qüestionin. Durant anys i panys a tot arreu van manar sempre els mateixos. S'ha parlat molt dels 23 anys d'en Pujol però per completar el retrat hem de tenir present que als grans ajuntaments també hi van manar sempre els mateixos partits. La situació propícia per una teoria d'aquelles: els que sempre manen diuen que si manessin els que no ho han fet mai passaria no sé què, i els que no han manat mai diuen que si ells manessin farien no sé què. Mentre els qui governen continuïn governant i els qui són a l'oposició continuïn a l'oposició és impossible contrastar cap d'aquestes teories. Per això eren tan sòlides, perquè eren impermeables. L'oasi català

era, en part, la impossibilitat d'aplicar el mètode científic a la política catalana. Faltaven els experiments.

Fins al novembre del 2003. Des del punt de vista científic, el tripartit va ser el primer experiment en aquest àmbit. Canviarien tant les polítiques socials com el PSC prometia? Serien els socialistes tan botiflers com des de CiU ens advertien? Per acabar-ho d'adobar, els tripartits es van forjar quan tothom donava per fet que el PP tornaria a guanyar les eleccions a Espanya. Sense perspectives de governar, el líder del PSOE es va sentir amb les mans lliures per llençar una d'aquelles teories que no es podran demostrar falses perquè no es podran contrastar experimentalment: "apoyaré la reforma del Estatut que apruebe el Parlamento de Cataluña". Una promesa que li servia alhora per quedar bé amb els catalans i per collar el govern del PP que hagués d'entomar la proposta catalana.

Però al març del 2004 tot va fer un tomb, i amb el partit socialista manant a la Moncloa i a la plaça de Sant Jaume les seves teories de la relació Catalunya-Espanya es van poder comprovar experimentalment. I ara som on som.